

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการศึกษา

โลกเราเคยแบ่งการค้าออกเป็นสองค่ายที่เรียกกันว่า โลกเสรี และค่ายคอมมิวนิสต์หรือสังคมนิยม แต่ปัจจุบันถือได้ว่าระบบเศรษฐกิจแบบคอมมิวนิสต์ได้ล่มสลายลงแล้ว ประเทศที่จะเป็นสังคมนิยมอยู่เห็นจะมีเกาหลีเหนือเท่านั้น แต่สภาพเศรษฐกิจก็แย่ เพราะการสร้างผลผลิตในประเทศถูกจำกัดผลประโยชน์ เสมือนเป็นมนุษย์เงินเดือนที่ทำงานเท่าไรก็ได้ผลตอบแทนคงที่ จึงไม่มีแรงจูงใจที่จะให้ประชาชนเร่งสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพ ไม่เหมือนประเทศในโลเสรีที่ให้เสรีภาพในการประกอบกิจการค้า ไม่จำกัดผลประโยชน์ที่จะได้รับ ใครทำมากก็ได้มาก เป็นแบบมือใครยาวสาวได้สาวเอาแต่การค้าในระบบเสรี เป็นช่องทางให้เกิดการผูกขาดได้ ธุรกิจใหญ่ที่มีทุนมากจะได้เปรียบพ่อค้ารายย่อย เหมือนการค้าปลีกในตรอกซอกซอยในบ้านเราที่กำลังจะหมดไป เพราะสู้กับห้างค้าปลีกขนาดใหญ่ไม่ได้ หากไม่มีการควบคุมให้ดี ไม่ให้ความคุ้มครองกับธุรกิจรายย่อยที่เสียเปรียบในทุกด้าน ประชาชนก็จะได้รับความเดือดร้อน และอาจเดือดร้อนมากถ้าเป็นการผูกขาดสินค้าที่จำเป็นต่อชีวิตในทุกประเทศที่เจริญแล้วจึงได้มีกฎหมายคุ้มครองผู้ที่อยู่ในฐานะเสียเปรียบ เป็นการป้องกันไม่ให้ปลาใหญ่กินปลาเล็ก กรณีห้างค้าปลีกยักษ์ใหญ่ของต่างประเทศที่เข้ามาตั้งในเมืองไทย ขายสินค้าราคาถูกให้กับประชาชน ดูแล้วน่าจะเป็นผลดี เพราะประชาชนซื้อสินค้าได้ถูก แต่อีกด้านหนึ่งจะทำให้ร้านค้าปลีกที่มีอยู่มากมายไม่สามารถอยู่ได้ เพราะต้นทุนการซื้อสินค้าต่างกัน ราคาขายจึงต่างกันไปด้วย เมื่อร้านค้าย่อยถูกทำลายไปหมดไม่มีคู่แข่งแล้ว ห้างค้าปลีกใหญ่ๆ เหล่านี้จะกลายเป็นผู้ควบคุมราคาสินค้าในตลาด ถึงตรงนั้นประชาชนอาจจะต้องซื้อสินค้าแพงขึ้นผลเสียอีกอย่างหนึ่งที่ไม่ควรมองข้ามคือ ไม่ว่าคนไทยเราจะซื้อของถูกหรือแพง ถ้าไรจากการขายสินค้าจะถูกออกไปต่างประเทศ หากเราเปิดให้แข่งขันกันอย่างเสรี ผู้ประกอบธุรกิจในประเทศย่อมไม่มีทางต่อสู้กับนักธุรกิจต่างชาติได้ เพราะเงินทุนของเขามีมากกว่าเรา ในทุกประเทศจึงมีกฎหมายที่จะป้องกันไม่ให้ผู้มีกำลัง (ทางเศรษฐกิจ) มากกว่าเอาเปรียบผู้อื่น ในประเทศไทย

เราก็ไม่น้อยหน้าประเทศอื่น เรามีพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.2542 ที่ออกมาเพื่อป้องกันการควบคุมตลาดของยักษ์ใหญ่ทั้งหลาย กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายใหม่ เป็นกฎหมายที่ผู้ใช้ต้องเข้าใจเศรษฐศาสตร์ด้วย เพราะเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับหลักในการตลาด การค้าขายเจตนาธรรมณ์ของกฎหมายฉบับนี้คือ ป้องกันไม่ให้มีการผูกขาดการค้าโดยพ่อค้าคนใดคนหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง กฎหมายได้วางหลักเกณฑ์ไว้อย่างมีระบบ และคำนึงถึงความเป็นธรรมในการควบคุมให้ผู้ประกอบการค้าด้วยกัน ไม่เอาเปรียบกันเอง กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายที่ควบคุมผู้ประกอบการค้าด้วยกัน ไม่ให้เอาเปรียบกัน ไม่เกี่ยวกับผู้บริโภคโดยตรง แต่หากไม่ควบคุมผู้ประกอบการค้าให้ดี ในที่สุดผู้บริโภคจะได้รับความเดือดร้อน กฎหมายจึงต้องป้องกันไว้ก่อน

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.2542 ที่เน้นให้เกิดการแข่งขันทางการค้าอย่างเป็นธรรม องค์กรธุรกิจเล็กๆ สามารถทำธุรกิจได้สบายๆ โดยไม่ถูกกีดกันทางการค้า และมีพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ.2542 ที่มุ่งให้ความคุ้มครองผู้บริโภคสอดส่องดูแล รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมเอาเปรียบของผู้ค้าเพื่อให้ผู้บริโภคมีทางเลือกในการพิจารณาเลือกสินค้ามากยิ่งขึ้น

ตั้งใจให้แข่งขัน แต่ต้องรู้ทันการค้ากลไกราคาขึ้น กับปริมาณและความต้องการ กฎหมายเป็นมาตรการสุดท้ายใช้เมื่อเกิดการทำผิด พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า พ.ศ.2542

สมควรปรับปรุงแก้ไขบทบาทของกฎหมายการแข่งขันทางการค้าที่เหมาะสมในเรื่องพฤติกรรมขององค์กรธุรกิจต่างๆ ที่แข่งขันอยู่ในตลาด โดยเฉพาะองค์กรธุรกิจที่มีอำนาจเหนือตลาดว่าได้ทำการแข่งขันในตลาดอย่างเป็นธรรมหรือไม่ ความเป็นธรรมในที่นี้ควรสอดคล้องกับเศรษฐกิจ คือควรแข่งขันในเรื่องของประสิทธิภาพขององค์กร โดยเน้นเรื่องแข่งขันด้านการผลิตที่มีคุณภาพ และหากกฎหมายการแข่งขันทางการค้าจะเข้ามามีบทบาทในเรื่องราคาสินค้าแล้ว ควรที่จะเป็นบทบาทในการรักษากลไกของตลาดให้ดำเนินไปได้อย่างเป็นปกติโดยไม่มีองค์กรธุรกิจใดเข้าไปบิดเบือนการทำงานของกลไกตลาดด้วยการตกลงราคาร่วมกันกำหนดราคาสินค้า มากกว่าการเข้าไปตรวจสอบว่าระดับราคาของผู้ผลิตรายใดรายหนึ่งกำหนดขึ้นเพียงลำพัง “เป็นธรรม” หรือไม่และการคุ้มครองคู่แข่งในตลาดที่มีได้รับความชอบธรรม ที่มีการใช้วิธีการที่ไม่ถูกทำนองคลองธรรมเพื่อทำลายคู่แข่ง และเอาเปรียบคู่แข่ง เพราะการกระทำดังกล่าวเป็นการทำลายกลไกการแข่งขันในตลาด

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ให้รัฐยกเลิกขั้นตอนในการควบคุมการผูกขาดผู้มีอำนาจเหนือตลาด มีแรงจูงใจที่จะปรับปรุงคุณภาพสินค้าและพัฒนากระบวนการผลิตของตน

2.2 ให้รัฐเข้ามาสนับสนุนผู้ประกอบการให้มีผู้ประกอบการหลายหลายที่ผลิตสินค้าตัวเดียวกันทำให้สินค้าที่ผลิตออกมา มีคุณภาพและมาตรฐานในการอุปโภคทำให้เกิดการแข่งขันทางการตลาดสินค้าอย่างมากมาย จึงเป็นเหตุให้ราคาของสินค้า ลดต่ำลงซึ่งเป็นผลดีต่อผู้บริโภค

2.3 ให้รัฐออกกฎหมายสนับสนุนผู้ประกอบการรายย่อยให้มีอำนาจดำเนินการในการแข่งขันทางตลาดเทียบเท่ากับผู้ประกอบการที่มีอำนาจเหนือตลาด

2.3.1 ให้ผู้ประกอบการรายย่อยสามารถ ควบรวมกิจการเข้าด้วยกันทั้งแนวดิ่งและแนวนอนโดยที่รัฐกำลังดูแลของผู้ประกอบการย่อยเหล่านี้

2.3.2 ให้ยกเลิกกฎหมายที่กีดกันผู้ประกอบการรายใหม่เข้ามาแข่งขันในตลาดสินค้า เช่นการถ่ายถอดฟุตบอลควารให้มีผู้ประกอบการใหม่เข้ามาแข่งขันในตลาดสินค้า เพื่อให้ผู้บริโภคมีตลาดสินค้าในการบริโภคมากขึ้น